

ZARZĄDZENIE NR 0050.29.2013

BURMISTRZA WIĘCBORKA

z dnia 04 kwietnia 2013 roku

w sprawie wprowadzenia Procedury zarządzania ryzykiem w Gminie Więcbork

Na podstawie art. 68 ust. 2 pkt 7 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) zarządzam, co następuje:

§ 1. 1. Wprowadzam Procedurę zarządzania ryzykiem w Gminie Więcbork, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszego zarządzenia.

2. Procedura dostępna jest na stronie BIP w zakładce kontrola zarządcza i na serwerze Urzędu w zasobie „Akty_Prawne_UM” folder „Kontrola zarządcza”.

§ 2. Zobowiązuję Kierowników jednostek organizacyjnych Gminy Więcbork i Kierowników referatów Urzędu Miejskiego w Więcborku do zapoznania się i stosowania procedury zarządzania ryzykiem.

§ 3. Traci moc zarządzenie Burmistrza Więcborka Nr 0050.16.2012 z dnia 03 lutego 2012 roku w sprawie wprowadzenia Procedury zarządzania ryzykiem.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

PROCEDURA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

1. CEL

§1. Celem niniejszej procedury jest ustalenie jednolitych zasad i trybu postępowania w zakresie identyfikacji, szacowania ryzyka oraz działań w odpowiedzi na istotne ryzyko.

2. PRZEDMIOT I ZAKRES

§2. Przedmiotem procedury jest proces zarządzania ryzykiem, na który składa się:

- 1) identyfikacja obszarów związanych z ryzykiem,
- 2) szacowanie ryzyka w zidentyfikowanych obszarach,
- 3) wskazanie poziomu akceptowanego ryzyka,
- 4) określenie reakcji na ryzyko.

3. IDENTYFIKACJA RYZYKA

§3.1. Określenie celów i zadań na dany rok kalendarzowy następuje poprzez opracowanie planu celów i zadań dla jednostek organizacyjnych Gminy Więcbork i Urzędu Miejskiego w Więcborku oraz zatwierdzenie tego dokumentu przez Burmistrza.

2. W terminie 1 miesiąca od zatwierdzenia budżetu Gminy, osoby odpowiedzialne za poszczególne zadania, lub w przypadku braku imiennego określenia, Kierownicy jednostek i komórek organizacyjnych Urzędu przedstawiają Burmistrzowi propozycje identyfikacji ryzyka tj. wskazania potencjalnych zdarzeń niepożądanych, których wystąpienie mogłoby spowodować brak realizacji celów i zadań na dany rok, utratę (zmniejszenie) zasobów, bądź zatrzymanie działalności jednostek.

3. W terminie 30 dni od otrzymania dokumentów, Zespół ds. systemu kontroli zarządczej, zwany dalej Zespół ds. SKZ, powołany Zarządzeniem Burmistrza, sporządza arkusza ryzyka na dany rok kalendarzowy, w którym wskazuje ryzyko do poszczególnych zadań oraz zagrożenia ciągłości działalności jednostki. Wzór „arkusza ryzyka” stanowi załącznik do niniejszej procedury.

4. Źródłami identyfikacji ryzyka mogą być:

- 1) protokoły kontroli przeprowadzanych w jednostce,
- 2) skargi,
- 3) doświadczenia podobnych jednostek,

- 4) raporty z audytu wewnętrznego,
- 5) historia ubezpieczeniowa,
- 6) sprawozdania z lat ubiegłych,
- 7) prognozy budżetowe i inne.

4. ANALIZA RYZYKA

§4.1. Zespół ds. SKZ dokonuje analizy ryzyka w odniesieniu do ryzyk zidentyfikowanych według zasad wskazanych powyżej.

2. Dokonując analizy Zespół określa prawdopodobieństwo ziszczenia się w danym roku poszczególnych ryzyk, oraz potencjalne skutki związane z ich wystąpieniem.

3. Analiza ryzyka polega na:

- 1) określaniu stopnia prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka,
- 2) określaniu skutku wystąpienia ryzyka,
- 3) przedstawieniu wyniku w formie liczbowej,
- 4) określeniu poziomu akceptowanego ryzyka.

4. **Stopień prawdopodobieństwa.** Prawdopodobieństwo i skutek oceniane są w skali pięciostopniowej (1-5), zalecanej przez Ministerstwo Finansów:

- 1) 1 pkt – rzadkie,
- 2) 2 pkt – mało prawdopodobne,
- 3) 3 pkt – średnie,
- 4) 4 pkt – prawdopodobne,
- 5) 5 pkt – prawie pewne.

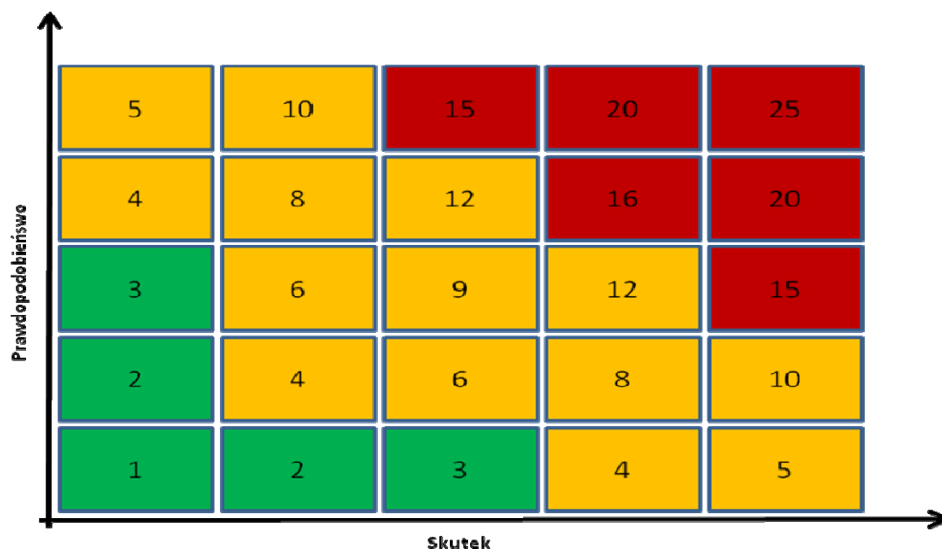
5. **Skutek wystąpienia ryzyka.** Należy określić skutki w skali od 1-5 jakie odniesie jednostka, gdy takie ryzyko wystąpi, w układzie:

- 1) 1 pkt – nieznaczne (minimalna strata finansowa, niewielkie i krótkotrwałe zakłócenia w działalności),
- 2) 2 pkt – małe (strata finansowa do 1000 zł, niewielkie zakłócenia w działalności, małe obrażenia, informacje w mediach lokalnych)
- 3) 3 pkt – średnie (strata finansowa do 10.000 zł, brak realizacji mniej istotnego celu, pewne obrażenia lub małe ale u kilku osób, informacje w mediach regionalnych)
- 4) 4 pkt – poważne (strata finansowa do 100.000 zł, brak realizacji kluczowego celu, poważne obrażenia lub u wielu osób, informacja w mediach ogólnokrajowych)
- 5) 5 pkt – katastrofalne (strata finansowa pow. 100.000 zł, brak realizacji kluczowych celów, utrata życia, liczne doniesienia w mediach ogólnokrajowych).

6. Następnie w wyniku mnożenia wartości: skutku i prawdopodobieństwa, określa się **wartość punktową ryzyka**.

7. Hierarchizacja ryzyk.

- 1) W celu ustalenia hierarchii ryzyk, które uznać za akceptowalne, które wymagają podjęcia działań, a które za dokładnie monitorowane i wymagające szczególnej uwagi, należy posłużyć się mapą ryzyk.

- 2) Hierarchizacja polega na naniesieniu na mapę wszystkich ryzyk dla celów jednostki. Ryzyka zaznaczone w obszarze żółtym i czerwonym to **ryzyka istotne** wymagające reakcji. Ryzyka z obszaru zielonego to **ryzyka niegroźne**.

8. Analizując skutek oraz prawdopodobieństwo oraz przypisując wartości punktowe, Zespół bierze pod uwagę w szczególności:

- 1) stopień skomplikowania zadania,
- 2) liczbę osób uczestniczących w jego realizacji,
- 3) wartość środków finansowych przeznaczonych na zadanie,
- 4) obowiązujące w jednostce procedury regulujące wykonanie zadania,
- 5) wyniki kontroli zewnętrznych i wewnętrznych,
- 6) inne wytyczne wynikające z dokumentu „Zarządzanie ryzykiem w sektorze publicznym”,
- 7) wyniki monitoringu i samooceny kontroli zarządczej z lat ubiegłych.

9. Wyniki analizy ryzyka wpisywane są do arkusza ryzyka.

5. REAKCJA NA RYZYKO

§5.1. W odniesieniu do ryzyk istotnych, powodujących największe zagrożenie dla jednostki, Zespół ds. SKZ, określa propozycję reakcji na ryzyko, mając na uwadze, że najbardziej pożądanym rodzajem reakcji jest działanie.

2. Rodzaje reakcji na występujące ryzyko:

- 1) **tolerowanie** – Tolerowanie odnosi się do niewielkich „zielonych” ryzyk. Polega na monitorowaniu (czy nie zwiększa się poziom prawdopodobieństwa lub skutku). Dokonywane jest przez właściciela ryzyka lub/i kierownictwo jednostki.
- 2) **działanie (preferowane)** – Najlepszy sposób reakcji na istotne ryzyka. Wdrożenie procedur, dobrych praktyk, formularzy, wzorów, szkolenie i motywacja personelu, objęcie szczególnym nadzorem, uzyskanie pomocy podmiotów trzecich. Podjęte działania muszą być odpowiedzią na konkretne ryzyko.
- 3) **przeniesienie** – Ryzyka istotne przenosi się na inne podmioty poprzez:
  - ubezpieczenia,
  - odpowiednie zapisy zawieranych umów.

Ubezpieczenie dotyczy ryzyk w których występuje szkoda (uszczerbek majątkowy), gdyż tylko ona jest pokrywana przez ubezpieczycieli.

Umowy pozwalają na poniesienie negatywnych konsekwencji ryzyka przez inny podmiot (kary umowne, zapisy dot. odpowiedzialności).

- 4) **wycofanie** – Polega na zaprzestaniu działalności w obszarze, w którym ryzyko jest zbyt wysokie.

Nie dotyczy zatem zadań i celów obligatoryjnych lub ciągłości działalności i zasobów. Stosowane, gdy koszty procedur zaradczych przekroczyłyby korzyści.

3. Reakcja na ryzyko zostaje wpisana do arkusza ryzyka.

6. ZATWIERDZENIE ARKUSZA RYZYKA

§6. W terminie do 30 kwietnia każdego roku, Burmistrz Więcborka zatwierdza przedstawiony mu Zespół ds. SKZ arkusz ryzyka.

7. BIEŻĄCE DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z RYZYKIEM

§7.1 Właściciele ryzyka wskazani w arkuszu ryzyka zobowiązani są do:

- 1) bieżącego monitorowania zidentyfikowanych ryzyk oraz przedstawienia wniosków z monitoringu Burmistrzowi,
- 2) wykonania zaplanowanej reakcji na ryzyko.

2. W przypadku, gdy właściciele ryzyka w trakcie roku wskażą, że istnieje zagrożenie zwiększenia istotności poszczególnych ryzyk (prawdopodobieństwa ich wystąpienia lub niekorzystnych skutków) lub wystąpienie ryzyk dotychczas niezidentyfikowanych Burmistrz nakazuje Zespołowi dokonanie ponownej identyfikacji, analizy i reakcji w odniesieniu do danego zadania lub zapewnienia ciągłości działalności.

